

SKOLSKJUTSREGLEMENTE

Gäller från och med läsåret 2022/2023

Antagen av kommunstyrelsen 2022-05-03
Gäller från och med läsåret 2022/2023.

Allmänna lagkrav

Begreppet skolskjuts omfattar elevers resor till och från förskoleklass, grundskola, grundsärskola och gymnasiesärskola. Skolskjuts omfattar inte resor till och från fritidsverksamhet. Eleven ska vara folkbokförd i Eksjö kommun.

Styrdokument för skolskjutsverksamhet:

- Skollagen, 2010:800
- Förordningen om skolskjutsning, SFS 1970:340
- Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter om skolskjutsning, TSVFS 1988:17
- Eksjö kommuns skolskjutsreglemente

Bestämmelser om rätten till skolskjuts finns för varje skolform i 2010 års skollag. För grundskolan i 10 kap 32 §, för grundsärskolan i 11 kap 31 § och för gymnasiesärskolan 19 kap 20 § samt för gymnasieskolan i SFS 1991:1110. Förordningen om skolskjuts (1970:340) ger vissa direktiv angående utformningen av skolskjutsning samt om fordonets utrustning. Skolskjutsen ska anordnas på ett trafiksäkert sätt i enlighet med Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter om skolskjutsning, TSVFS (1988:17).

I skollagen 10 kap 32 § och 11 kap 31 § står

”Elever i grundskola och grundsärskola med offentlig huvudman har rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka, om sådan behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, funktionsnedsättning hos en elev eller någon annan särskild omständighet”.

Skollagen preciserar inte vad som menas med färdvägens längd, trafikförhållanden, funktionshinder hos en elev eller någon annan särskild omständighet. Förutom den vägledning som kan erhållas via rättsfall och domstolsutslag, är det kommunen som sätter dessa riktlinjer. Sveriges kommuner och landstings (SKL) skolskjutshandbok ger ytterligare vägledning.

Rätten till kostnadsfri skolskjuts gäller dock inte elever som väljer att gå i annan skola än den kommunen annars skulle ha placerat dem i eller som går i en annan kommuns grundskola med stöd av skollagen kap. 10, 25-27 §§. I de fall det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommun även ordna skolskjuts för dessa elever. Beslut i dessa fall kan överklagas genom laglighetsprövning enligt kommunallagen (1991:900).

Bestämmelser gällande skolskjuts

Eksjö kommun ansvarar för att ordna skolskjuts för elever, som uppfyller kraven för skolskjuts, och är folkbokförda i Eksjö kommun. Skollagen anger inte närmare i detalj när skolskjuts ska anordnas. Kommunen bedömer utifrån elevens förutsättningar och lokala förhållanden när skolskjuts ska anordnas och vilka elever som är berättigade till skolskjuts.

Skolskjuts gäller till och från den skolenhet som kommunen erbjuder eleven plats i. Elevens folkbokföringsadress avgör vilket skolområde eleven tillhör. Kommunen prövar förutsättningarna för skolskjuts individuellt i varje enskilt fall. Beslut i dessa fall kan överklagas enligt skollagen (2010:800) till Förvaltningsrätten.

För elever i årskurs 7-9 ordnas skolskjuts i första hand med allmänna kommunikationer, det vill säga med Jönköpings länstrafik. I andra hand utförs skolskjuts med särskilt upphandlad skolskjuts (fordon som inte går i linjetrafik).

Skolskjuts med särskild upphandlad entreprenör samordnas av kommunen. Fordonen är dimensionerade efter antalet barn som är berättigade till skolskjuts. Resa till och från skolan ska ske med de turer som eleven anvisats.

Vårdnadshavare till icke skolskjutsberättigade elever ansvarar för att förbereda och träna eleven på att klara sin skolväg på ett så säkert sätt som möjligt. Det kan innebära att eleven måste följas till skolan under så lång tid som behövs för att barnet ska klara att gå till skolan själv.

Färdvägens längd

För att vara berättigad till skolskjuts utgör avståndet mellan elevens folkbokföringsadress och skola en del i bedömningen om skolskjuts ska erbjudas eller inte. Det är upp till varje kommun att fastställa de avståndsregler som ska gälla. Till grund för beräkningen av avståndet mellan bostad och skola ligger de bil-, gång- och cykelvägar som normalt sett är farbara under året och som ger den kortaste färdvägen.

Inom tätbebyggt område anordnas i princip inga skolskjutsar, se punkt 2.2 Undantag.

- Skolskjuts anordnas mellan folkbokföringsadressen och skolan för elever i
 - förskoleklass om skolvägen överstiger 2 km
 - årskurs 1 - 3 om skolvägen överstiger 2 km
 - årskurs 4 - 6 om skolvägen överstiger 4 km
 - årskurs 7 - 9 om skolvägen överstiger 4 km

- Tillåtet avstånd mellan elevens folkbokföringsadress och hållplats:
 - förskoleklass 1 km
 - årskurs 1-3 1 km
 - årskurs 4-6 2 km
 - årskurs 7-9 2 km

Ambitionen är att kunna erbjuda elever i förskoleklass skolskjuts så nära hemmet som möjligt utifrån skolskjutsorganisationen. För elever som åker med linjetrafik eller stora bussar kan avståndsgränserna inte alltid tillgodoses, till exempel på grund av avsaknad av vändplats.

För elever i grund- och gymnasiesärskolan görs en individuell bedömning av färdvägens längd och elevens behov av skolskjuts.

Undantag

Trafikförhållande

På grund av trafiksäkerhetsmässiga skäl, vilket bedöms utifrån hastighetsgräns, fordonsmängd eller trafikarbete, kan elev beviljas skolskjuts utan hänsyn till skolvägens längd.

Vid bedömning av trafikförhållanden avgörs om det finns en förhöjd risk för olycka. Bedömningen görs efter hur säkert ett barn i sällskap med en vuxen kan ta sig till och från hållplats samt röra sig utmed aktuell vägsträcka.

Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättning hos en elev kan motivera att skolskjuts ordnas. Det ankommer på vårdnadshavaren att bifoga relevant underlag för bedömningen, till exempel medicinskt utlåtande från läkare. Intyget ska styrka elevens varaktiga behov av skolskjuts. En funktionsnedsättning anses varaktig om den består mer än 12 veckor.

Skolskjuts av detta slag beviljas för högst ett läsår i taget. Vårdnadshavare ansvarar för, att i god tid inför varje nytt läsår, ansöka om skolskjuts. Ansökan ska vara inlämnad senast 10 maj.

Tillfällig skolskjuts vid olycksfall

Vid kortvarig funktionsnedsättning på grund av olycksfall ska olycksfallsanmälan och läkarintyg sändas till kommunens försäkringsbolag, som tar beslut om skolskjuts vid olycksfall.

Annan särskild omständighet

En elev kan ha behov av skolskjuts på grund av någon annan särskild omständighet än vad som ovan angetts. Även om avståndet mellan bostaden och skolan, trafikförhållandena, elevens ålder eller funktionsnedsättning inte berättigar till skolskjuts kan således någon annan omständighet finnas som motiverar att skolskjuts ordnas.

Skolskjuts av detta slag beviljas för högst ett läsår i taget. Vårdnadshavare ansvarar för, att i god tid inför varje nytt läsår, ansöka om skolskjuts. Ansökan ska vara inlämnad senast 10 maj.

Växelvis boende

Elev som har två adresser på grund av växelvis boende har rätt till skolskjuts från båda adresserna om kraven för skolskjuts uppfylls. Denna rätt begränsas dock av att båda vårdnadshavarna måste vara folkbokförda i Eksjö kommun samt att elevens folkbokföringsadress måste ingå i anvisad skolas upptagningsområde.

Vid behov av skolskjuts vid växelvis boende ska vårdnadshavarna ansöka om det. Till ansökan ska vistelseschema hos respektive vårdnadshavare skickas med. För att vara berättigad till skolskjuts vid växelvis boende ska det växelvisa boendet vara ett **fast arrangemang**.

Skolskjuts av detta slag beviljas för högst ett läsår i taget. Vårdnadshavare ansvarar för, att i god tid inför varje nytt läsår, ansöka om skolskjuts. Ansökan ska vara inlämnad senast 10 maj.

I mån av plats

För elever folkbokförda i Eksjö kommun

En elev som inte har rätt till skolskjuts, men som bor längs en skolskjutslinje, kan åka med skolskjutsen under förutsättning att alla elever utmed linjen som har laglig rätt till skolskjuts får plats samt att ledig plats finns i fordonet för samtliga resor till och från skolan. Eleven åker då med skolskjutsen i mån av plats. Storlek på skolskjutsfordon beställs utifrån det antal elever som har laglig rätt till skolskjuts.

Skolelever som reser med skolskjuts i mån av plats, prioriteras utifrån sin ålder och tid för ansökan. De yngsta skoleleverna får åka med i första hand och därefter beviljas eleverna plats efter stigande ålder. Om det utmed en skolskjutslinje finns flera skolelever som ansöker om att åka skolskjuts i mån av plats, kommer eventuella platser att fördelas av skolskjutssamordnare.

För att resa med skolskjuts i mån av plats behövs ett beslut från kommunens skolskjutssamordnare. Skolskjuts av detta slag beviljas för högst ett läsår i taget. Vårdnadshavare ansvarar för att, i god tid inför varje nytt läsår, ansöka om skolskjuts. Ansökan ska vara inlämnad senast 10 maj.

Om en skolskjutslinje upphör, försvinner även möjligheten till skolskjuts för elever som reser i mån av plats. Eleven kan även förlora sin plats i skolskjutsen om antalet elever med laglig rätt till skolskjuts längs med skolskjutslinjen ökar och ökningen innebär att det inte längre finns platser kvar att fördela till elever som reser i mån av plats.

Ingen separat skolskjuts ordnas för hemtransport av elev som inte har rätt till skolskjuts. Nya på- och avstigningsplatser tillförs inte.

För elever utanför Eksjö kommun

En elev som inte är folkbokförd i Eksjö kommun, men som valt och fått en skolplacering i Eksjö kommun, kan ansöka om att få åka med en skolskjuts i mån av plats. Elevens vårdnadshavare ansvarar för att eleven tar sig till en hållplats som skolskjutsen passerar. Ansökan beviljas endast om hållplats finns inom tillåtet avstånd. Se ovan.

I övrigt gäller samma förutsättningar som för elever folkbokförda i Eksjö kommun.

Lokala undantag

Skolskjuts för elever boende i Nässjö kommun till skolor i Eksjö.

Alla elever i årskurs 7-9, boende öster om Svartån, har rätt till skolskjuts om de beviljas skolgång i Eksjö kommun. Skolskjuts anordnas via länstrafiken. Eksjö kommun erbjuder inte skolskjuts för de yngre eleverna i området (Fk-åk 6). Hänvisning: BUN 2003-05-15 § 83.

2. Generella krav och regler

Vänte- och restider

Skolskjuts anordnas i anslutning till skoldagens början och slut. För varje årskurs och skola upprättas ett ramschema och utifrån detta bestäms tiderna för skolskjuts.

Med väntetid menas tid från skolskjutsens ankomst till skolans start och från skolans sluttid till skolskjutsens avgång. Skolans ramschema är utgångspunkten och inte varje enskild elevs start- och sluttid. Eksjö kommun strävar efter att väntetiderna minimeras i möjligaste mån. I de lägre årskurserna (förskoleklass - åk 3) kan skolskjutsen i vissa fall samordnas, vilket medför att eleverna ingår i den ordinarie fritidshemsverksamheten under eftermiddagstid. Denna fritidstid blir då avgiftsfri.

Restiden är tiden mellan hållplats/ uppsamlingsplats och skolan. Inga riktvärden finns för restider och elevens restid i taxi/buss bör i möjligaste mån eftersträvas att inte överstiga en timme per tillfälle.

Färdbevis/busskort

De elever som reser med Jönköpings länstrafik tilldelas färdbevis i form av busskort. Busskortet är personligt och eleven har ansvar för det. Vårdnadshavaren blir ersättningsskyldig om en elev, på grund av oaktsamhet, orsakat att busskortet slutat fungera eller har förlorat sitt busskort.

Elev som inte längre är berättigad till skolskjuts på grund av byte av adress, studieavbrott eller dylikt ska omedelbart (senast inom 14 dagar) återlämna färdbeviset. Om detta inte sker debiteras vårdnadshavaren den kostnad som kommunen har för den tid då färdbeviset kan användas.

Val av annan skola inom kommunen

Enligt skollagen har kommunen ingen skyldighet att ordna skolskjuts om eleven väljer annan förskoleklass, grundskola eller särskola än den som kommunen annars skulle ha placerat dem i. Elevens folkbokföringsadress avgör vilket skolområde eleven tillhör. Skolskjuts anordnas endast till den skola som kommunen anvisat.

Om skolan beslutar att en elev ska gå i annan skola än i det upptagningsområde som eleven tillhör, har eleven rätt till skolskjuts. Kommunen beviljar inte skolskjuts för elever vid friskolor.

Byte av adress

Elev som flyttar till en folkbokföringsadress utanför skolans upptagningsområde, men väljer att gå kvar på samma skola, har inte rätt till skolskjuts. Undantag görs dock för elever i årskurs 9.

Kompisåkning

Kompisåkning är möjligt för elever om det finns plats på aktuell buss. Överenskommelse om kompisåkning görs mellan vårdnadshavare och skolskjutsleverantör i god tid innan aktuell dag för kompisåkning. Se rutin nedan.

Kompisåkning med skolskjuts är tillåten om nedanstående villkor är uppfyllda

- Enbart vid hemturer
- Alltid i mån av plats i fordonet
- Enbart vid enstaka tillfällen
- Max vid två tillfällen per vecka till samma elev
- Gäller för elever i förskoleklass-årskurs 9

Beställningsrutin

Vårdnadshavare till den skolskjutsberättigade eleven anmäler önskemål, till Företaget, om att kompis vill åka med senast kl 12.00 dag före åkning. Anmälan sker via mail eller telefonsamtal. Vid kontakten uppges medföljande elevens namn, klass, telefonnummer till elevens vårdnadshavare. Följs inte rutinen upphör kompisens möjlighet att åka med skolskjuts.

Företaget tillstyrker eller avslår ansökan beroende på plats i fordonet och meddelar berörd skola via mail till skolans allmänna brevlåda senast kl 16.00 dag före åkning.

Avanmälan

Avanmälan sker via mail/telefonsamtal senast kl 12.00 aktuell dag till entreprenör och till skolskjutssamordnare.

Ansvar

Elev förskoleklass-årskurs 6: Företaget ansvarar för att barn som fått godkänd kompisåkning kommer med i bilen/bussen.

Elev årskurs 7-9: Elev/vårdnadshavare ansvarar för att barn som fått godkänd kompisåkning kommer med i bilen/bussen.

Uppsamlingsplats/hållplats

Elever hämtas och lämnas vid anvisad uppsamlingsplats. Vid skolorna finns särskilt avgränsade platser. Vid bostad eller i dess närhet, ska i första hand markerad uppsamlingsplats/hållplats användas. Om inga sådana finns avgör skolskjutsföraren var uppsamlingen ska ske. I tveksamma fall fattas beslut gemensamt av skolskjutsentreprenören och kommunens skolskjutssamordnare.

Vid slirigt och halt väglag kan det hända att fordonet, på grund av säkerhetsrisk, inte kan hämta eller lämna vid ordinarie uppsamlingsplats/hållplats. Skolskjutsföraren fattar beslut och underrättar vårdnadshavarna.

Enskild väg

Skolskjuts körs endast på enskild väg om den är godtagbar ur trafiksäkerhetssynpunkt, ex plogad och sandad. Vägen ska vara av godtagbar kvalitet så att risk för skador inte uppkommer. Om vägunderhållet är väsentligen eftersatt ställs skolskjutsen in och ansvaret för skoltransporten övergår till vårdnadshavaren.

Trafiksäkerhet

En bedömning av vägens beskaffenhet och särskilda risker görs av skolskjutsentreprenören och kommunens skolskjutsansvarige gemensamt. Vid tveksamheter görs en förfrågan hos trafikverket, polis, kommunens trafikenhet eller annan som bedöms ha uppgifter angående trafiksäkerheten på den aktuella vägen.

Ansvar

Vårdnadshavaren till elev som beviljats skolskjuts ansvarar för:

- elevens säkerhet mellan hemmet och anvisad skolskjutshållplats, samt under väntetider på skolskjutshållplatsen tills dess att eleven stiger på skolskjutsen. Samma ansvar gäller när eleven stigit av skolskjutsen vid hemfärd
- att eleven kommer i tid till skolskjutsen
- att elev som missat skolskjutsen transporteras till skolan
- att ordna hemtransport i de fall eleven inte kan åka den ordinarie skolskjutsen på grund av akut sjukdom under skoldagen
- att avboka skolskjuts med särskild upphandlad entreprenör om eleven inte ska åka med
- att omedelbart meddela kommunen sådana förändringar som kan påverka behovet av beviljad skolskjuts, det kan exempelvis vara att eleven byter bostadsadress, folkbokföringsadress eller skola.
- att medverka till att eleven använder bilbälte och annan skyddsutrustning om sådan finns samt att eleven följer skolskjutsförarens anvisning om säkerhet och ordning
- att förbereda och träna eleven på att klara sin skolväg på ett så säkert sätt som möjligt. Det kan innebära att eleven måste följas till anvisad hållplats under så lång tid som behövs för att barnet ska klara att gå till hållplatsen själv.

Vårdnadshavaren har inte rätt att ändra tider, färdväg, platser för på- och avstigning eller annat som har att göra med skolskjutsens utförande.

Kommunen ansvarar för:

- elevens säkerhet mellan uppsamlingsplats/hållplats och skola
- eleven under skoltid
- elevens väntetid på skolan och vid skolans uppsamlingsplats/hållplats
- elev under färden med skolskjuts, även om detta ansvar är överlämnat till skolskjutsentreprenören och föraren under färd

Skolskjutsentreprenören och föraren ansvarar för:

- säkerheten under skolskjutstransporten
- att gällande ordningsregler, trafikbestämmelser och avtalsöverenskommelser följs under färd

3. Säkerhet

Skolskjutsentreprenören ska i samverkan med rektor vid varje läsårsstart utbilda skolskjuts eleverna i vad som gäller under transporten och även öva utrymning vid olycka eller brand. Information ges även om vilka ordningsregler som gäller vid skolans uppsamlingsplats/hållplats.

Det största riskmomentet är vid på- och avstigning. Föraren ska alltid ha hög uppmärksamhet över passagerarna under dessa moment. Skolskjutsföraren ansvarar för att elever till och med årskurs 3 hjälps eller följs över väg som ska korsas efter skolskjuts. Detta gäller vägar typ länsväg eller större, där föraren med detta ansvar bedömer att denna hjälp behövs beroende på sikt och trafikintensitet.

Skolskjutsentreprenören ansvarar för att skolskjutsförarna kontinuerligt genomgår utbildning i första hjälpen och hjärt- och lungräddning.

Skolskjutsförarna kontrolleras årligen mot belastningsregistret. Samtliga skolskjutsfordon är utrustade med alkolås.

Elevantal i bilar och bussar

Antal elever som får åka i varje fordon är det antal som framgår av fordonets registreringsbevis. Alla skolskjuts elever ska dock ha sittplats. Vid skolskjutskörning ska bilbälte användas på samtliga platser.

De elever som åker med länstrafikens bussar kan inte garanteras sittplats på grund av att detta inte är ett krav vid upphandling av kollektivtrafik.

Force majeure (oförutsedda händelser)

Om skolskjutsens förare bedömer att skolskjutsen, på grund av väderlek, vägens skick eller dylikt, inte kan köras på ett trafiksäkert sätt ställs skolskjutsen in. Ersättningsskjuts anordnas inte.

4. Gymnasieskolan

Gymnasieelevernas resor regleras i SFS 1991:1110.

Kommunen har ingen skyldighet att anordna skolskjuts för gymnasieelever, utan ansvarar endast för deras resekostnader då avståndet mellan folkbokföringsadress och skola överstiger sex kilometer. Inom Eksjö tätort anordnas inga skolskjutsar. Kommunens kostnadsansvar för dagliga resor omfattar gymnasieelever fram till och med utgången av det första kalenderhalvåret det år eleven fyller 20 år. Undantag för elever som påbörjat sina studier på ett nationellt program innan de fyllt 20 år, men ej hunnit avsluta utbildningen när de fyller 20 år. Eleven ska då tidigare varit berättigad till ersättning för resekostnader alternativt haft skolskjuts.

De gymnasieelever som har en färdväg överstigande sex kilometer mellan folkbokföringsadress och skola/hållplats erhåller reseersättning (gäller ej inom Eksjö tätort). Ersättningen utgår antingen i form av:

- färdbevis för resor med Länstrafiken
- färdbevis och kontant ersättning för enskild anslutningsresa
- kontant ersättning för enskild resa

Eksjö kommun gör följande undantag:

I de fall samordning kan ske med andra skolskjutsberättigade grundskoleelever inom samma område, och avståndet från folkbokföringsadress till skolan/hållplatsen överstiger sex kilometer (gäller ej inom Eksjö tätort), erbjuds gymnasieeleverna skolskjuts i mån av plats från folkbokföringsadressen. I dessa fall utgår ingen ersättning i form av färdbevis avseende länstrafikens resor eller kontant ersättning.

Kontant ersättningens storlek regleras i särskilt beslut av kommunfullmäktige.

Gymnasieelever kan även erhålla skolskjuts om flera gymnasieelever bor inom samma område om kostnaden blir lägre att anordna skolskjuts, än att utbetala kontant ersättning eller inackorderingstillägg. Kontant ersättning utbetalas inte om gymnasieeleven erhåller skolskjuts.

Växelvis boende för elever på gymnasiet

När eleven börjar på gymnasiet upphör rätten till skolskjuts från annan adress än folkbokföringsadress.

5. Ansökan

Bedömer kommunen att uppgifterna i ansökan om skolskjuts inte ger tillräckligt underlag för beslut kan kompletterande information behövas. Kommunen kan själv hämta information från olika källor eller begära att den som ansökt om skolskjutsen kompletterar ansökan med olika uppgifter eller intyg. Till dess att ett beslut har trätt i kraft är det vårdnadshavarens ansvar att se till att eleven kommer till och från skolan.

Digital/skriftlig ansökan om skolskjuts behöver endast göras på grund av:

- särskilda skäl som styrks med intyg eller dylikt
- växelvis boende, bifoga vistelseschema hos båda vårdnadshavarna

Ansökan görs via kommunens e-tjänster. Ansökningsblankett finns att beställa hos skoladministratör.

Beslut fattas av skolskjutssamordnare på delegation av barn- och utbildningsnämnden.

Handläggningstid och beslut

Handläggningstiden vid ansökan om skolskjuts kan variera beroende på ärendetyp och ärendets komplexitet. Beslut fattas i varje enskilt ärende och meddelas vårdnadshavaren/vårdnadshavarna. Till dess att ett beslut har trätt i kraft är det vårdnadshavarens ansvar att se till att eleven kommer till och från skolan.

Vid ansökan om skolskjuts i mån av plats är handläggningstiden något längre, eftersom det först måste säkerställas att samtliga elever som har laglig rätt till skolskjuts får plats.

6. Överklagan

Beslut om skolskjuts kan överklagas skriftligen till Förvaltningsrätten. Överklagandet skickas till den myndighet som fattat beslutet, det vill säga barn- och utbildningssektorn, Eksjö kommun, 575 80 Eksjö.

Det ska framgå:

- att det är ett överklagande
- vilket beslut som överklagas
- vilken ändring som begärs i beslutet

Överklagandet ska ha kommit in till kommunen inom tre veckor från den dag den klagande fick del av beslutet.

Kommunen kontrollerar om överklagandet har kommit in i rätt tid och bedömer om beslutet ska omprövas. Har överklagandet inkommit för sent avvisas överklagandet. Omprövar kommunen beslutet, får den klagande ett nytt beslut. Omprövas inte beslutet av kommunen skickas överklagandet vidare till Förvaltningsrätten.